

**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Jaka będzie Unia po roku 2020?

Andrzej Kowalski

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB
Szkola Główna Handlowa

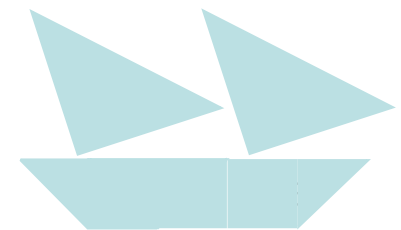
Sofia 12 wrzesień 2017 r.

Problemy cywilizacyjne XXI wieku

- demografia
- poziom bezrobocia
- opieka zdrowotna
- edukacja i kwalifikacje
- ograniczenia ubóstwa
- różnicowanie płac i dochodów
- migracje zarobkowe i polityczne
- system ubezpieczeń
- deficyt budżetowy

Kryteria oceny zjawisk społeczno-ekonomicznych

- Horyzont czasowy
- Kryteria techniczno-gospodarcze
- Ekonomiczne: makro-, mikroekonomiczne
- Ekologiczne
- Przestrzenne
- Społeczno-polityczne

Mierniki rozwoju

- Produkt Krajowy Brutto – miara wzrostu gospodarczego nie oddziela kosztów od korzyści , lecz grupuje je po prostu jako działalność gospodarczą
  - Ten kataklizm nie mógł przyjść w lepszym momencie (tragiczne trzęsienie ziemi w Christchurch czy fala tsunami w Japonii)

Wyszczególnienie	2008	2010	2014	2015	2016	2017
Wzrost gospodarczy na świecie	-1,5	5,0	3,4	3,1	3,2	3,5
Kraje rozwinięte gospodarczo	-3,7	3,0	1,8	1,9	1,9	2,0
USA	-3,2	2,9	2,4	2,4	2,4	2,5
Obszar euro	-3,7	1,7	0,9	1,7	1,6	1,8
w tym Niemcy	1,3	4,1	1,6	1,5	1,5	1,6
POLSKA	5,1	3,9	3,3	4,1	3,1	3,2
Wielka Brytania	-5,2	1,3	2,9	2,2	1,8	
Kraje rozwijające się	3,1	6,7	4,6	4,0	4,1	4,6
Europa Środkowa i Wschodnia	-3,7	4,2	2,8	3,5	3,5	3,3
Rosja	-7,2	4,0	0,7	-3,7	-1,8	0,8
Chiny	9,8	10,3	7,3	6,9	6,5	6,2
Indie	6,1	10,4	7,2	7,3	7,5	7,5
Brazylia	-1,2	7,5	0,1	-3,8	-3,8	0,0

Świat za 25 lat

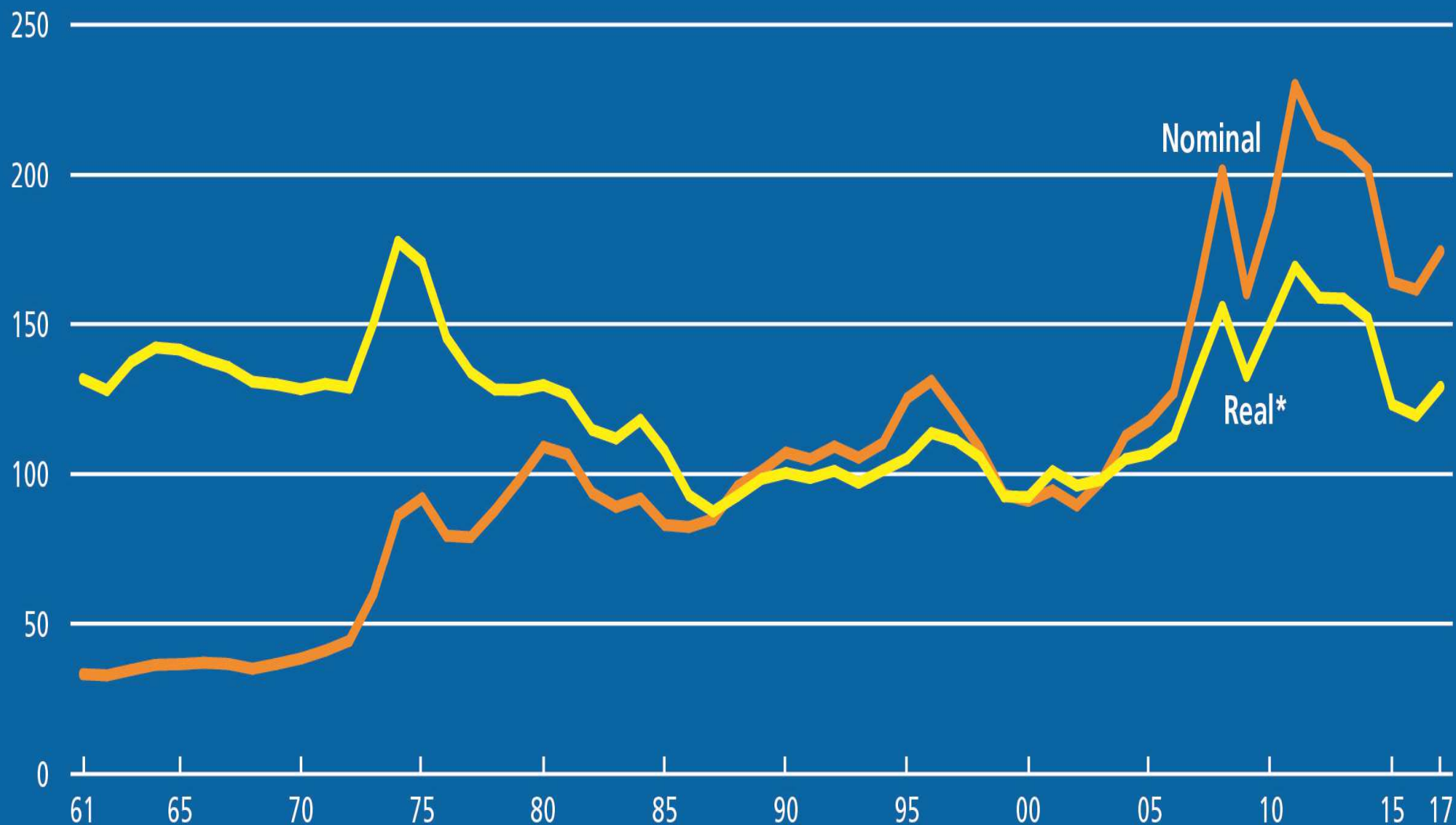
- BRIC połyka G7 - scenariusz Goldman Sachs
- Afryka przegania Europę – Citybank
- Chiny deklasują świat – scenariusz Roberta Fogla (Nobel -1993)

PKB grup krajow i ich udział w światowym PKB w 2040

	PKB w mld USD	Udział w całości w %
Chiny	123 675	40
USA	41 944	14
Indie	36 528	12
6 krajów Azji - Płd	35 604	12
UE -15	15 040	5
Japonia	5 292	2
Reszta świata	49 774	16

FAO Food Price Index in nominal and real terms

2002-2004=100

* The real price index is the nominal price index deflated by the World Bank Manufactures Unit Value Index (MUV)

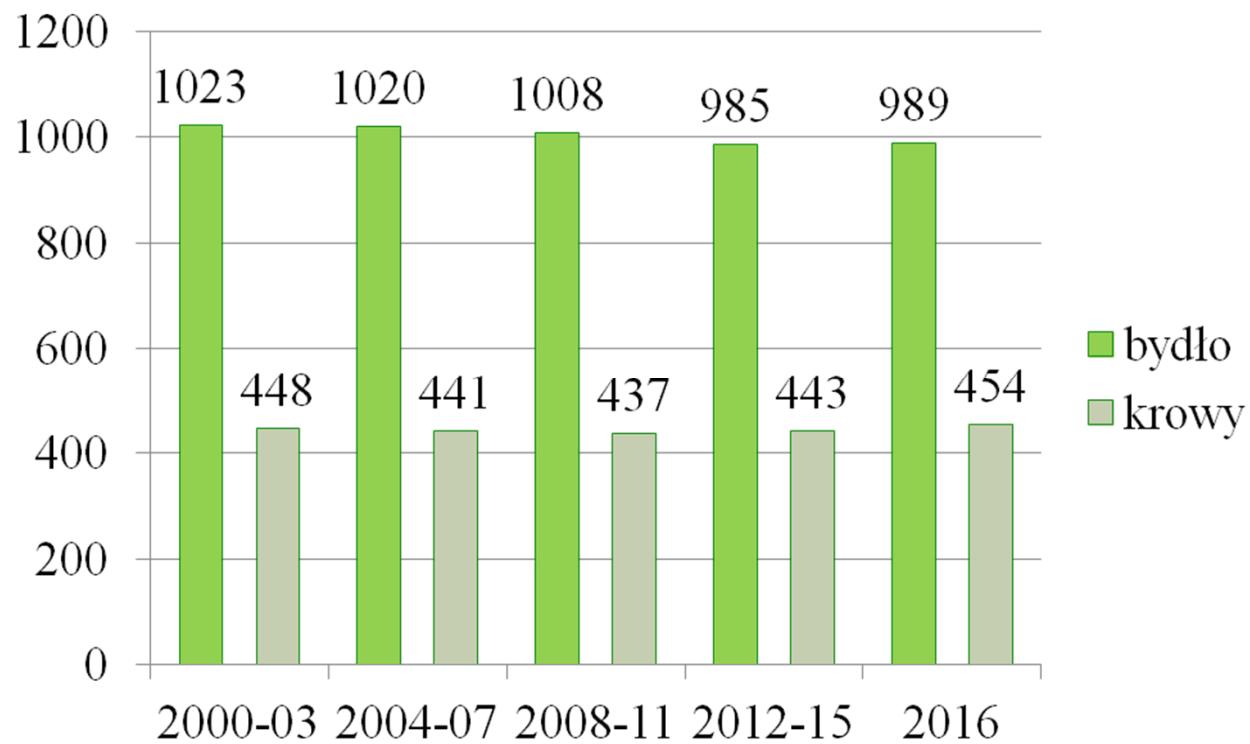
FAO Food Price Index

2002-2004=100

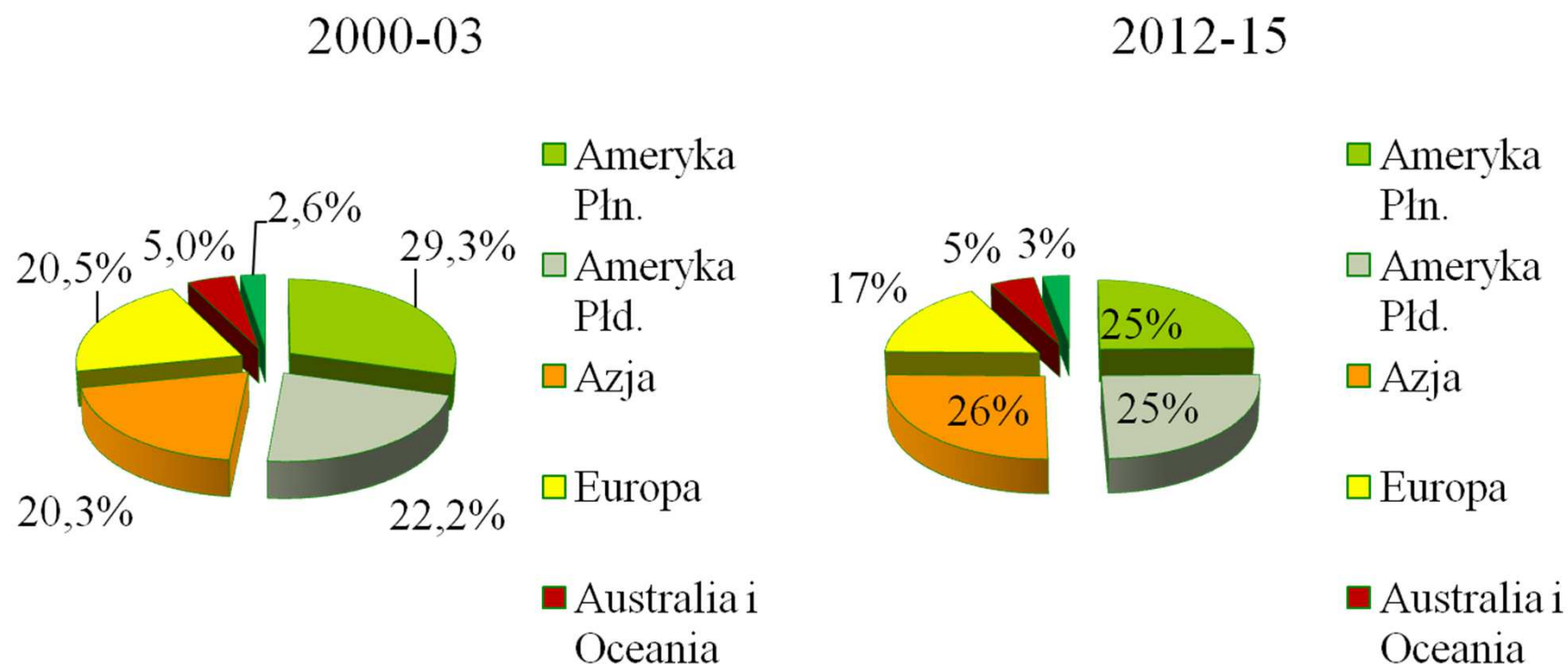

Rynek wołowiny.

Światowe pogłowie bydła i krów (mln sztuk)

Struktura geograficzna światowej produkcji wołowiny (%)

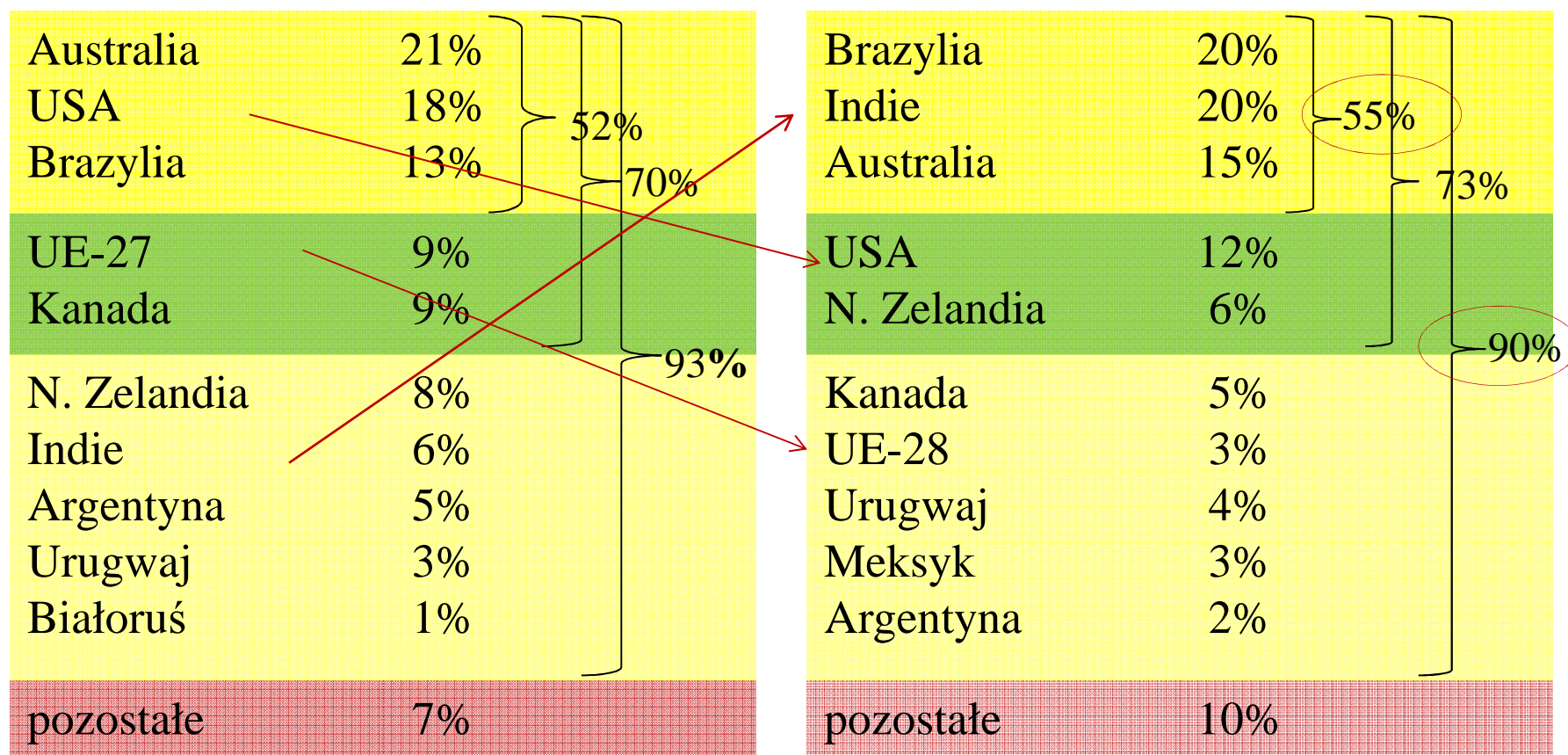
Ameryka Płn. i Europa w latach 2012-15 łącznie 42% światowej produkcji, wobec 49,8% w latach 2000-03 i 55,2% w latach 95-99.

Azja i Ameryka Płd. odpowiednio 51%, wobec 42,5%, i 35,6%.

Struktura geograficzna światowego eksportu wołowiny (%).

2000-03

2016

Struktura geograficzna światowego importu wołowiny (%)

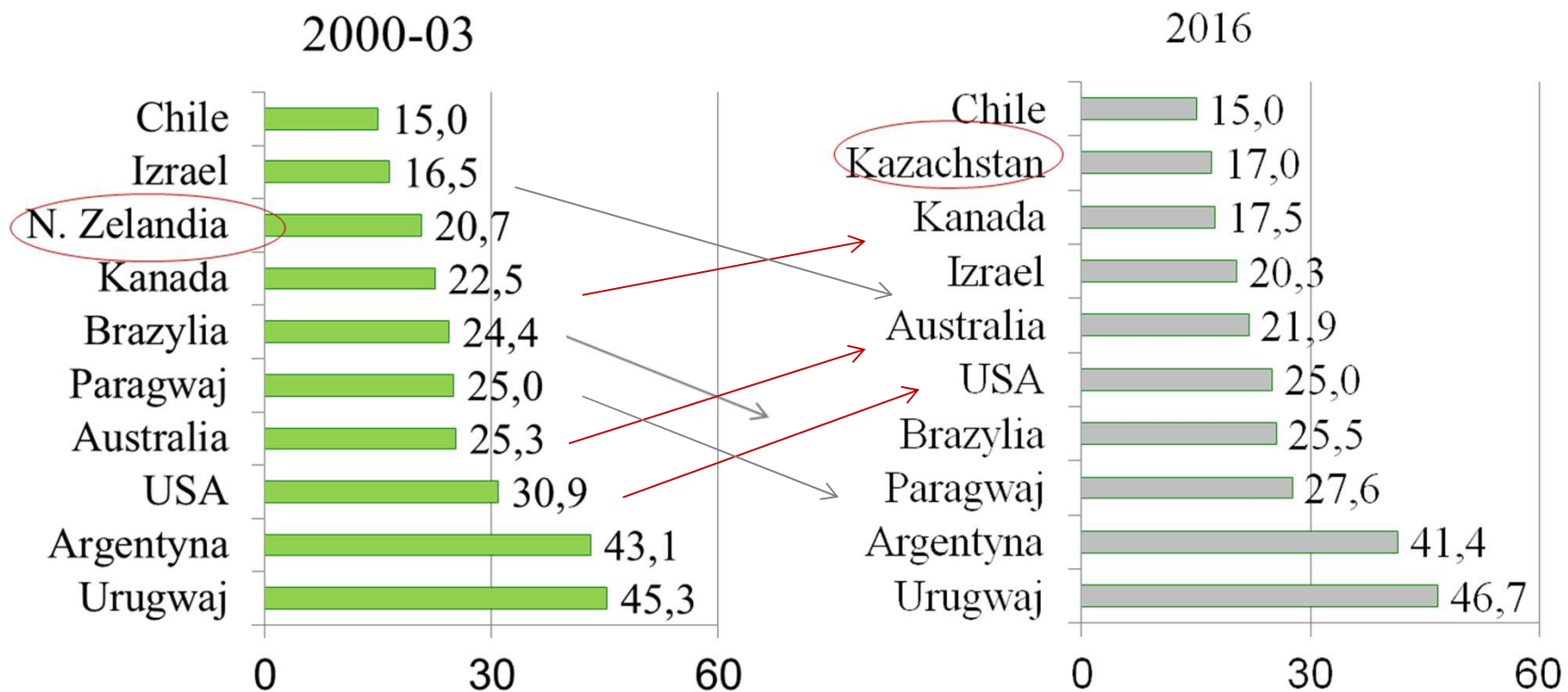
2000-03

USA	23%	} 49%	} 76%
Japonia	15%		
Rosja	11%		
UE-27	8%	} 63%	
Korea Płd.	6%		
Kanada	5%	} 76%	
Egipt	3%		
Chile	2%		
Malezja	2%		
Hongkong	1%		
pozostałe	24%		

2016

USA	18%	} 38%	} 73%
Chiny	11%		
Japonia	9%		
Rosja	8%	} 53%	
Korea Płd.	7%		
UE-28	5%	} 73%	
Hongkong	5%		
Egipt	4%		
Kanada	3%		
Chile	3%		
pozostałe	27%		

Spożycie wołowiny w 10 krajach o największym spożyciu w kg/mieszkańca

Spadek spożycia: Kanada o 22%, Australia o 13%, USA o 19%, Argentyna o 4%

Wzrost spożycia: Izrael o 23%, Brazylia o 5%, Paragwaj o 10%, Urugwaj o 3%.

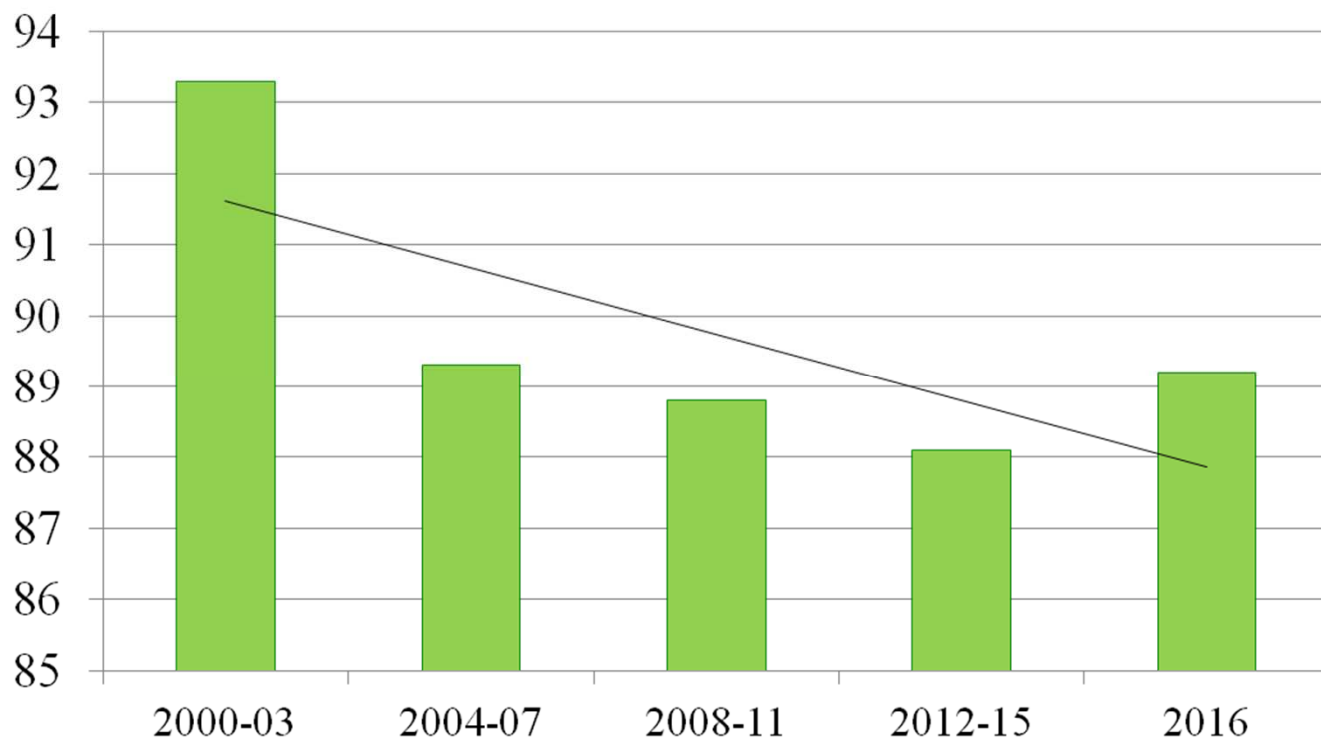

UNIA EUROPEJSKA

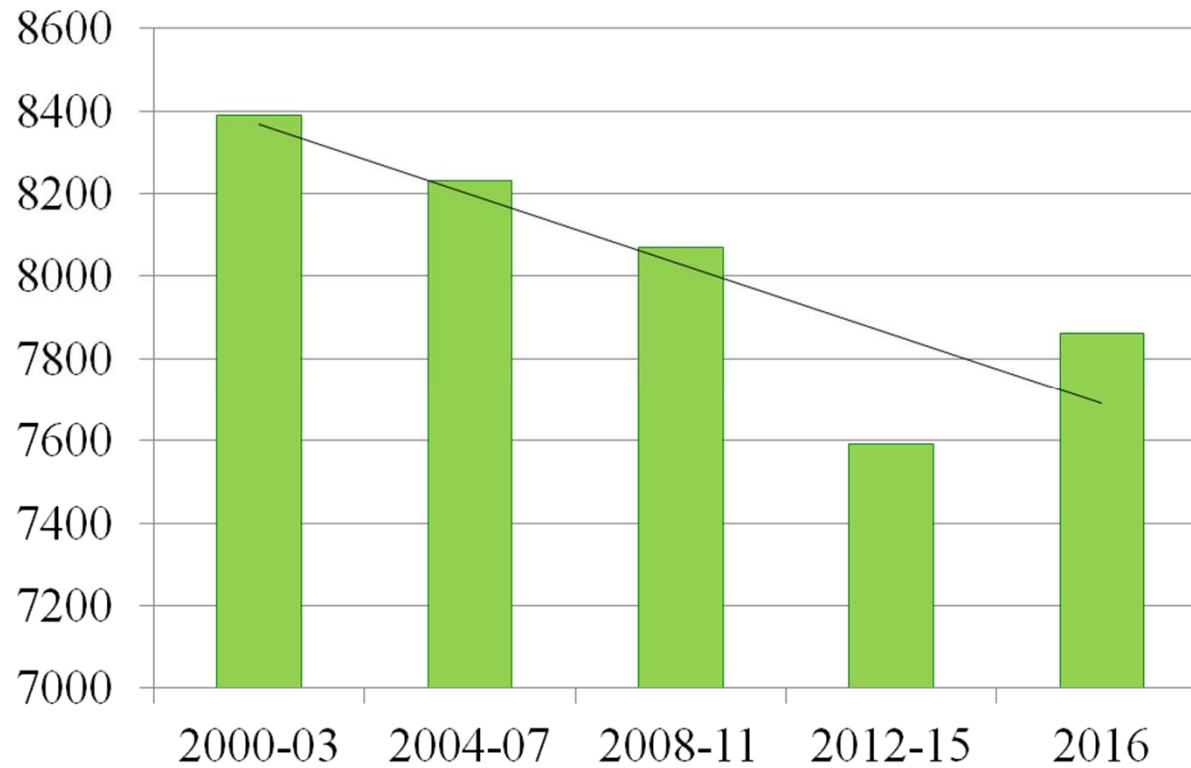

Pogłowie bydła w UE-28, średnie stany w grudniu, w mln sztuk

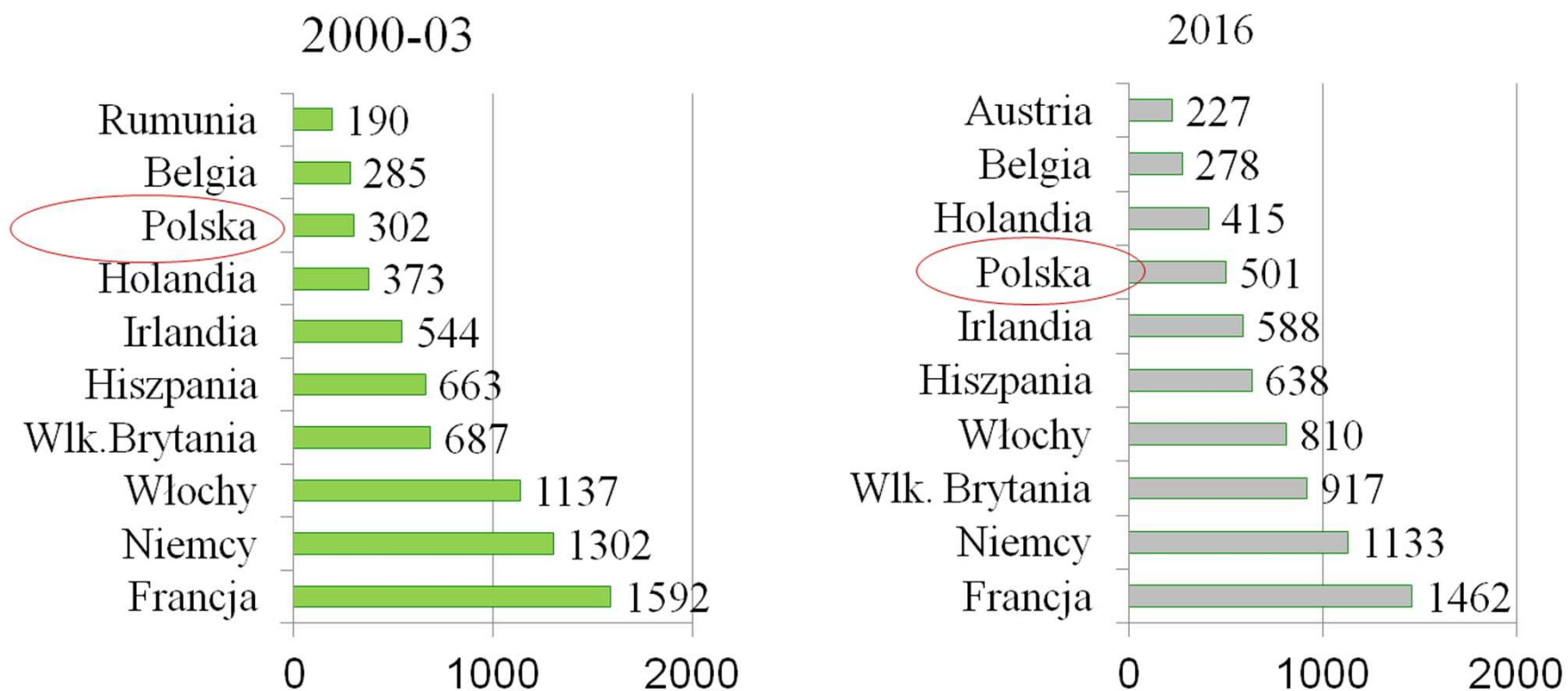
W 2016 r. pogłowie bydła w UE-28 było o 4% mniejsze niż średnie roczne pogłowie w latach 2000-2003.

Produkcja żywca wołowego w UE-28, w tys. ton wagi poubojowej

W 2016 r. produkcja żywca wołowego była o 6% mniejsza niż średnia, roczna produkcja w latach 2000-2003.

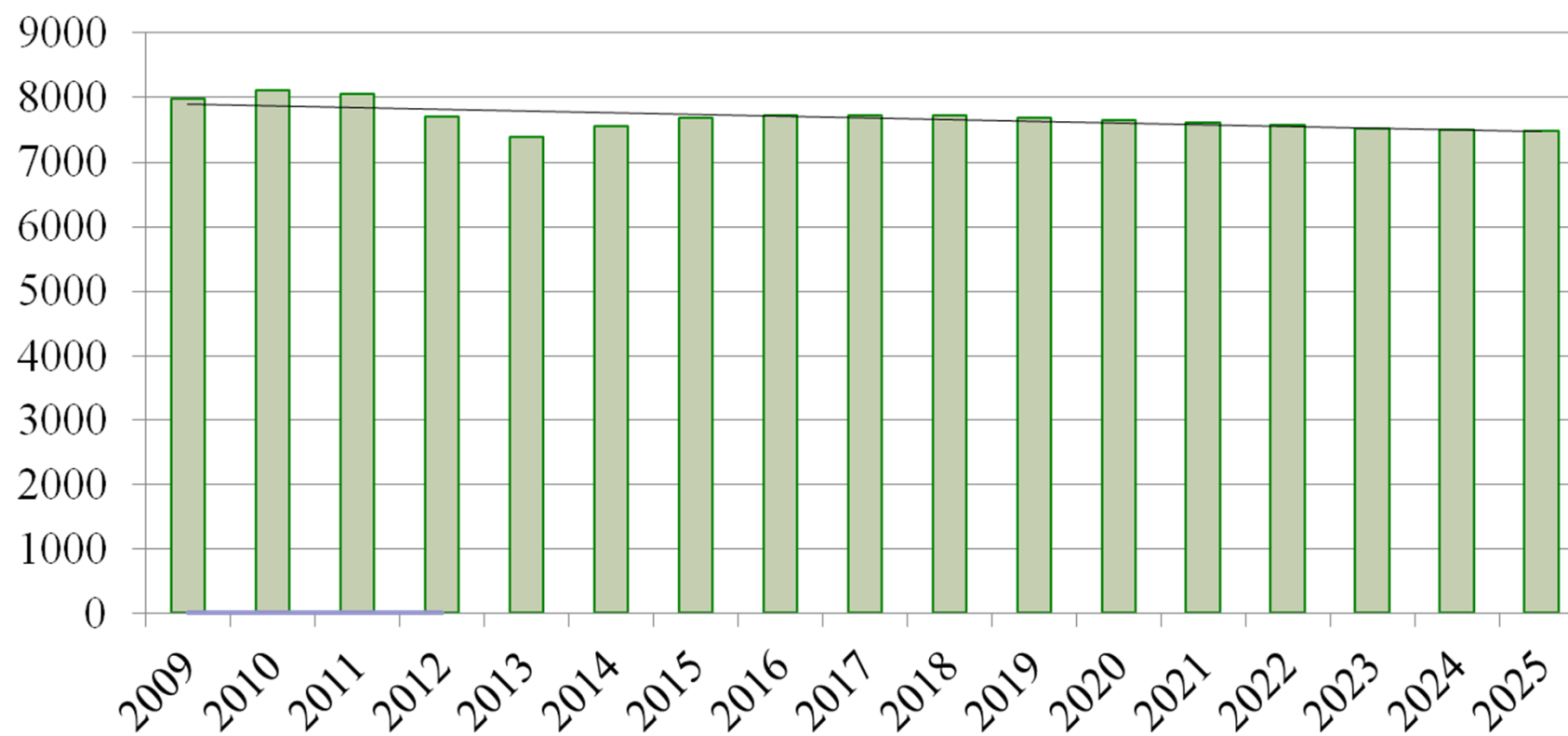
Produkcja wołowiny w 10 krajach o największej produkcji w UE-28, w tys. ton

Spadek produkcji: Francja o 8%, Niemcy o 13%, Włochy o 29%, Hiszpania o 4%

Wzrost produkcji: Polska o 66%, Wlk. Brytania o 33%, Holandia o 11%, Irlandia o 8%.

Dotychczasowa i przewidywana produkcja wołowiny w UE-,28 (KE, grudzień 2015)

Rynek wieprzowiny

Światowa produkcja wieprzowiny w mln ton

Kraje	2014	2015	2016	<u>2015</u> 2014	<u>2016</u> 2015
Świat og.	110,6	110,3	109,3	99,7	99,1
Chiny	56,7	54,9	53,5	96,8	97,5
UE-28	22,5	22,3	23,4	99,1	101,5
USA	10,4	11,1	11,3	106,7	101,9
Brazylia	3,4	3,5	3,7	102,9	105,4
Rosja	2,5	2,6	2,8	104,0	105,9

5 największych producentów 86% produkcji światowej,
w tym Chiny 49%.

Światowy eksport wieprzowiny w tys. ton

Kraje	2014	2015	<u>2015</u> 2014
Ogółem	6 875	7 208	102,4
USA	2 203	2 141	97,2
UE-28	1 893	2 052	108,4
Kanada	1 218	1 236	101,5
Brazylia	556	627	112,7
Chiny	276	231	83,7

5 największych eksporterów 87% światowego eksportu

Produkcja wieprzowiny w UE-28 w mln ton

Kraje	2014	2015	2016	<u>2015</u> 2014	<u>2016</u> 2015
UE-28	22,5	23,3	23,4	103,6	100,0
Niemcy	5,5	5,6	5,5	101,0	98,8
Hiszpania	3,6	3,9	4,1	107,6	104,0
Francja	1,9	2,0	1,9	101,2	98,3
Polska	1,8	1,8	1,8	101,8	97,7
Dania	1,6	1,6	1,6	100,3	102,9

Pod względem wielkości produkcji Polska na czwartym miejscu w UE-28 i na siódmym w świecie (nie licząc UE-28, jako całości).

Pięciu największych producentów 64% produkcji UE-28

Kryzys Unii czy kryzys w UE

Integracja europejska problem polityczny czy gospodarczy?

W początkowym okresie dominowały cele polityczne: konieczność zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa, przezwyciężenie wzajemnej wrogości i niechęci, obrona przed ekspansją komunistyczną

Obecnie punkt ciężkości przesunął się na gospodarcze: UE traci dystans, trudności przezwyciężenia globalnego kryzysu finansowego.

Zbyt mało ekonomii w polityce i
zbyt dużo polityki w ekonomii

Dwie wizje integracji

- Model konfederacyjny tworzenie realnych więzi między państwami członkowskimi i poczucia wspólnego interesu (Monnet)
- Model federacyjny utworzenia federalnego państwa europejskiego ((Spinelly)

Europa dwóch prędkości (Tindemans lata siedemdziesiąte, Junkers 2013)

Źródła finansowania budżetu Unii Europejskiej

- Tradycyjne zasoby własne wprowadzone w 1970 (cła i inne opłaty)
- Zasoby własne oparte na VAT wprowadzone w 1979 (unijna stawka poboru VAT 0,3%)
- Zasoby oparte na DNB od 1988 – wpłaty charakter rezydualny.
- Pozostałe dochody

Nowe propozycje

- Wprowadzenie nVAT (krajowa zmienna i unijna 1%)
- Rozwiązania krajowe mogą powodować niesprawiedliwość
- Zniesienie regresywności
- Zmiany mechanizmów korekcyjnych
- Unijny podatek od transakcji

Praktyka gospodarcza wobec problemu efektywności i sprawiedliwości

- Ten rząd rządzi najlepiej, który rządzi najmniej (Thomas Paine)
- Mamy jeden z najwyższych indeksów dobrobytu na świecie, bo mieliśmy wysokie stawki podatkowe.
(Minister Finansów Szwecji)

Zaklęty krąg ubóstwa

- ... Gdy nasza fortuna omdlewa, najczęściej przez własne nasze błędy, składamy winę naszej niedoli na słońce, księżyc i gwiazdy, niby, że zostaliśmy łotrami z konieczności, głupcami przez niebieskie zarządzenie, hultajami i złodziejami i oszustami przez sfer przewagę, pijakami, kłamcami i cudzołożnikami przez wymuszone posłuszeństwo wpływom planetarnym, słowem, że wszystkie nasze występki są tylko bożym zrządzeniem. Doskonały wykręt wszetecznika zwalić swoje koźle pociągi na gwiazdy.

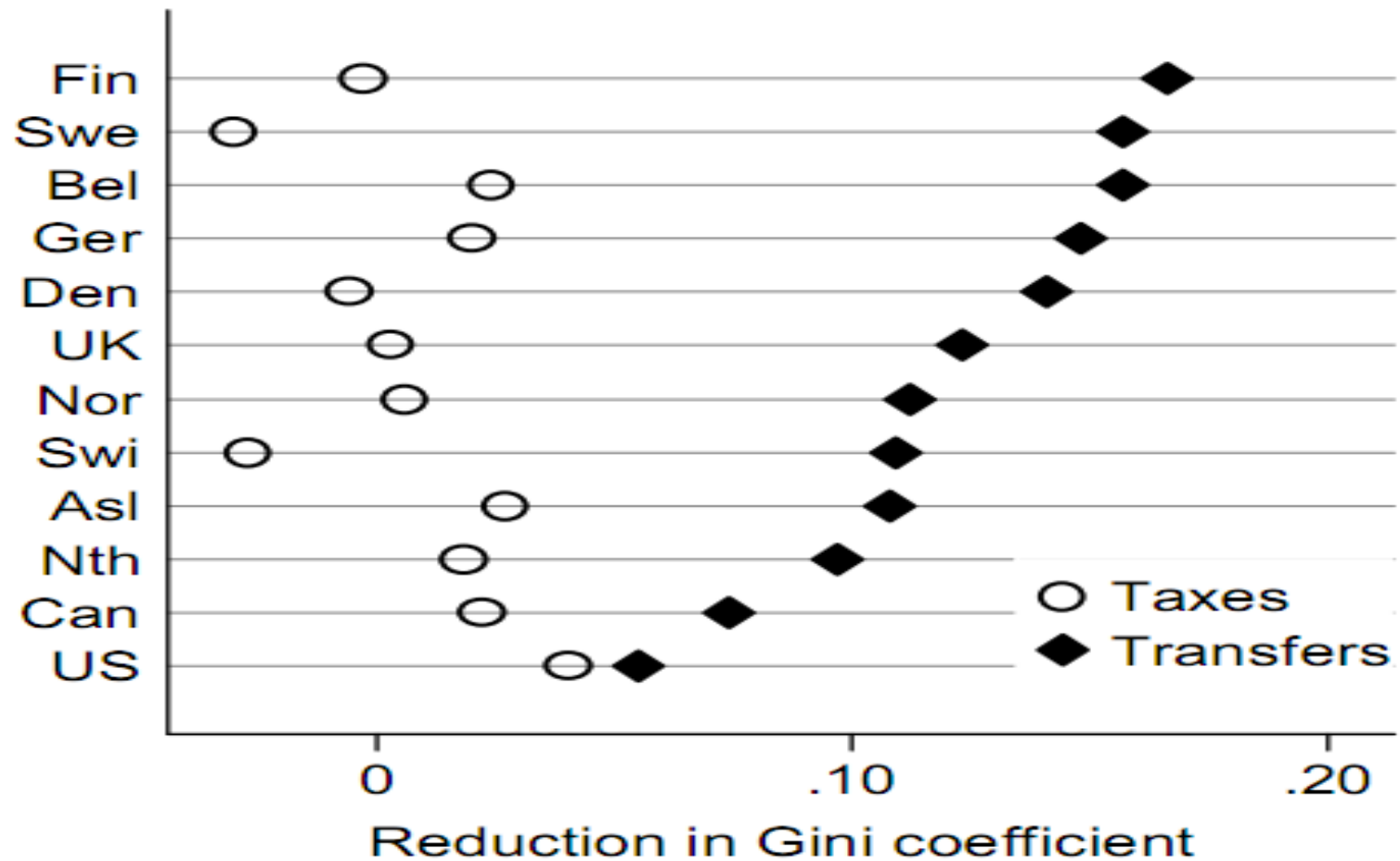
Wiliam Szekspir, Król Lear, Akt I, scena II

Widmo krąży nad Zachodem – widmo marginesu społecznego

- Bezwarunkowe pochylanie się nad losem nędzarzy choć eliminuje ubóstwo w sensie materialnym, prowadzi do rozpowszechniania być może mniej przykrego, lecz nie mniej przygnębiającego ubóstwa duchowego.

Theodore Dalrymple, *Na dnie*.

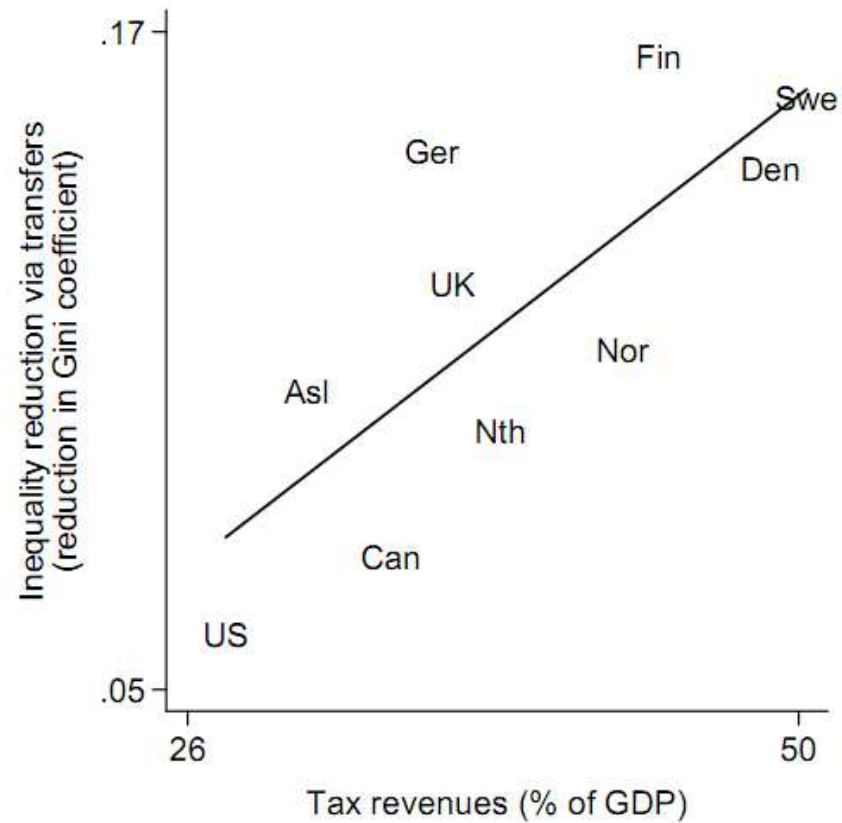
Jak osiągnąć większą równość dochodową

Note: Inequality reduction via taxes and via government transfers, 2000-05.

Równość kosztuje

Note: Inequality reduction via government transfers by tax revenues.

RÓWNO czy sprawiedliwie

1.

2.

3.

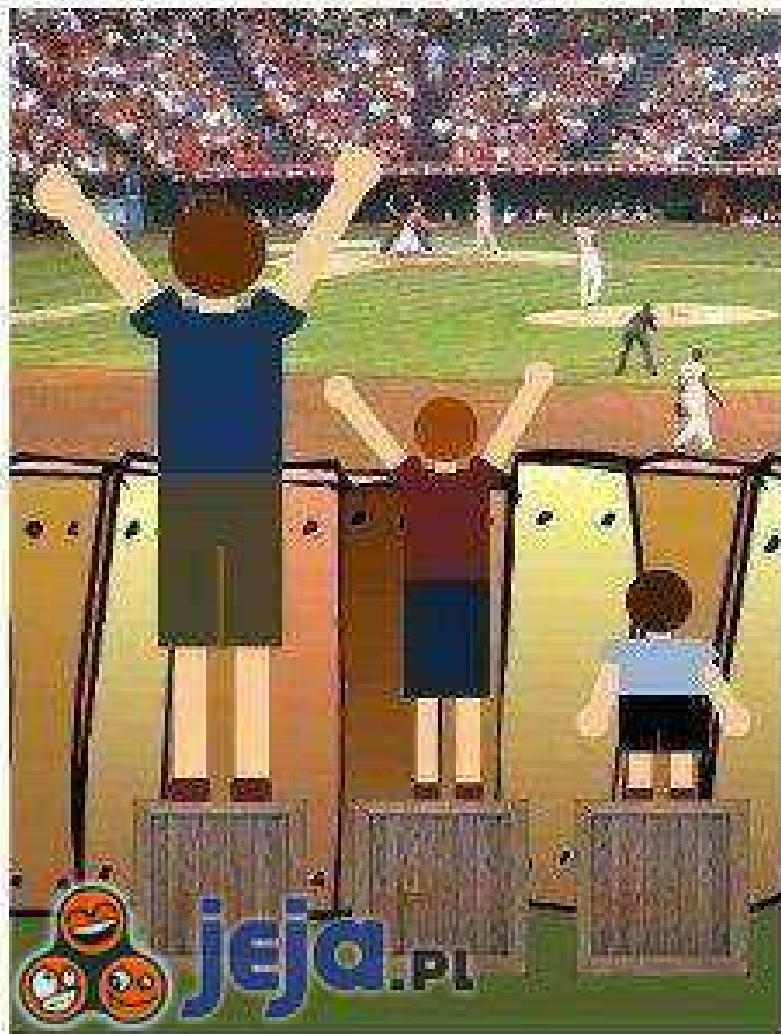
C.

B.

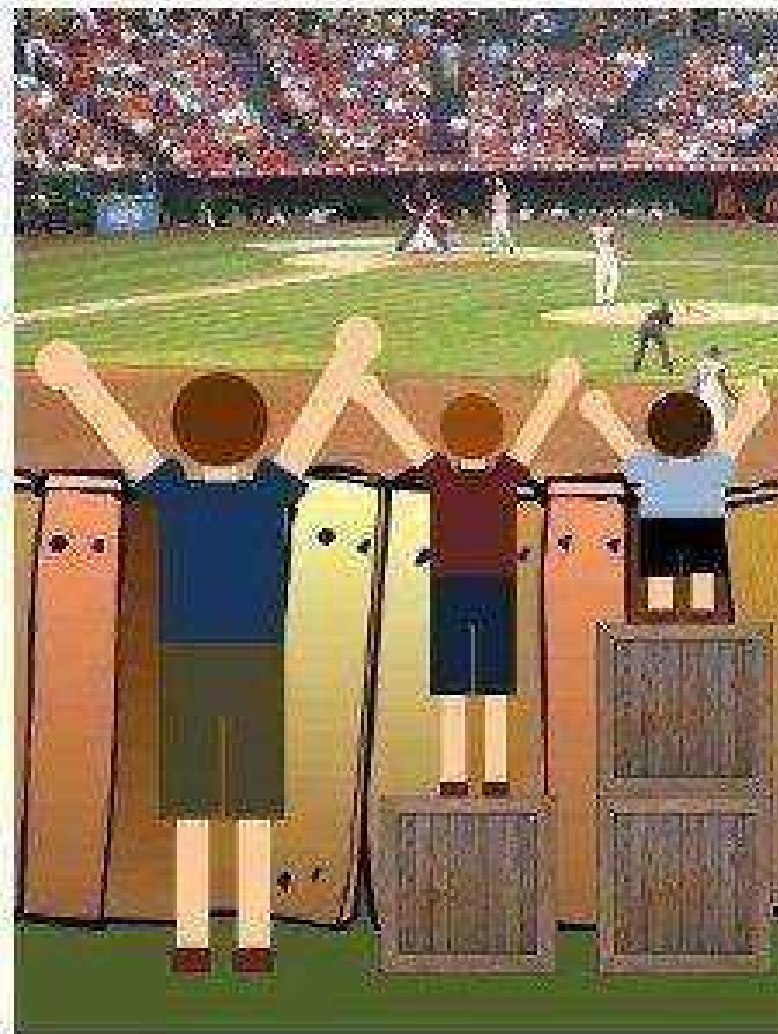
A.

Równo nie zawsze oznacza sprawiedliwie

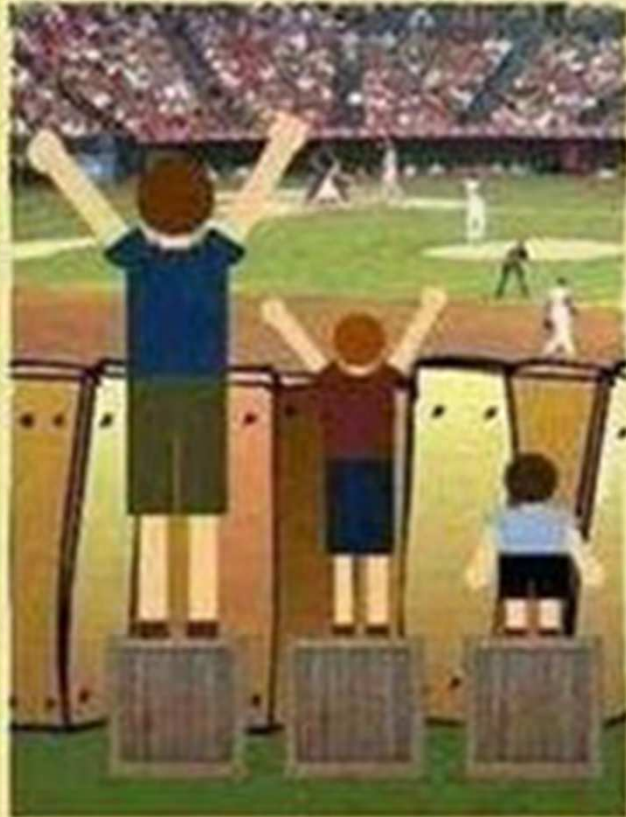

To jest równość

To jest sprawiedliwość

równo

sprawiedliwie
DEMOTYWATORY.PL

feminizm

Dziękuję
za uwagę

andkowal@sgh.waw.pl

andrzej.kowalski@ierigz.waw.pl